

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

26 - యుద్ధకాండ షడ్వింశః సర్గః

|| కపిబలావేక్షణమ్ ||

తద్వచః పథ్యమక్లిబం సారణేనాభిభాషితమ్ |
నిశమ్య రావణో రాజా ప్రత్యభాషత సారణమ్ || 1 ||

యది మామభియుంజీరస్తేవగంధర్వదానవాః |
నైవ సీతాం ప్రదాస్యామి సర్వలోకభయాదపి || 2 ||

త్వం తు సౌమ్య పరిత్రస్తాో హరిభిర్నిర్జితో భృశమ్ |
ప్రతిప్రదానమద్వైవ సీతాయాః సాధు మన్యసే || 3 ||

కో హి నామ సపత్నీ మాం సమరే జేతుమర్హతి |
ఇత్యుక్త్వా పరుషం వాక్యం రావణో రాక్షసాభిపః || 4 ||

ఆరురోహ తతః శ్రీమాన్మసాదం హిమపాండురమ్ |
బహుతాలసముత్సేధం రావణోఽథ దిదృక్షయా || 5 ||

తాభ్యాం చరాభ్యాం సహితో రావణః క్రోధమూర్ఛితః |
పశ్యమానః సముద్రం చ పర్వతాంశ్చ వనాని చ || 6 ||

దదర్శ పృథివీదేశం సుసంపూర్ణం ప్లవంగమైః |
తదపారమసంఖ్యయం వానరాణాం మహద్బలమ్ || 7 ||

ఆలోక్య రావణో రాజా పరిపప్రచ్ఛ సారణమ్ |
ఏషాం వానరముఖ్యానాం కే శూరాః కే మహాబలాః || 8 ||

కే పూర్వమభివర్తంతే మహోత్సాహాః సమంతతః |
కేషాం శృణోతి సుగ్రీవః కే వా యూథపయాథపాః || 9 ||

సారణాచక్ష్వ తత్త్వేన కే ప్రధానాః ప్లవంగమాః |
సారణో రాక్షసేంద్రస్య వచనం పరిపృచ్ఛతః || 10 ||

ఆచచక్షేఽథ ముఖ్యజ్ఞో ముఖ్యాంస్తాంస్తు వనౌకసః |
ఏష యోభిముఖో లంకాం నర్దంస్తిష్ఠతి వానరః || 11 ||

యూథపానాం సహస్రాణాం శతేన పరివారితః |
యస్య ఘోషేణ మహతా సప్రాకారా సతోరణా || 12 ||

లంకా ప్రవేపతే సర్వా సశైలవనకాననా |
సర్వశాఖామృగేంద్రస్య సుగ్రీవస్య మహాత్మనః || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

26 - యుద్ధకాండ షడ్వింశః సర్గః

బలార్తే తిష్ఠతే వీరో నీలో నామైష యూథపః |
బాహూ ప్రగృహ్య యః పద్భ్యాం మహీం గచ్ఛతి వీర్యవాన్ || 14 ||

లంకామభిముఖః క్రోధాదభిక్ష్ణం చ విజ్యంభతే |
గిరిశృంగప్రతీకాశః పద్మకింజల్కసన్నిభః || 15 ||

స్ఫోటయత్యభిసంరభ్ధో లాంగూలం చ పునః పునః |
యస్య లాంగూలశబ్దేన స్వనంతి ప్రదిశో దశ || 16 ||

ఏష వానరరాజేన సుగ్రీవేణాభిషేచితః |
యావరాజ్యేంగదో నామ త్వామాహ్వాయతి సంయుగే || 17 ||

వాలినః సదృశః పుత్రః సుగ్రీవస్య సదా ప్రియః |
రాఘవార్థే పరాక్రాంతః శక్తార్థే వరుణో యథా || 18 ||

ఏతస్య సా మతిః సర్వా యద్భ్రష్టా జనకాత్మజా |
హనూమతా వేగవతా రాఘవస్య హితైషిణా || 19 ||

బహూని వానరేంద్రాణామేష యూథాని వీర్యవాన్ |
పరిగృహ్యభియాతి త్వాం స్వేనానీకేన దుర్జయః || 20 ||

అను వాలిసుతస్యాపి బలేన మహతావృతః |
వీరస్తిష్ఠతి సంగ్రామే సేతుహేతురయం నలః || 21 ||

యే తు విష్టభ్య గాత్రాణి క్షేలయంతి నదంతి చ |
ఉత్తాయ చ విజ్యంభంతే క్రోధేన హరిపుంగవాః || 22 ||

ఏతే దుష్టుసహా ఘోరశ్చండాశ్చండపరాక్రమాః |
అష్టౌ శతసహస్రాణి దశకోటిశతాని చ || 23 ||

య ఏనమనుగచ్ఛంతి వీరాశ్చండనవాసినః |
ఏషైవాశంసతే లంకాం స్వేనానీకేన మర్ధితుమ్ || 24 ||

శ్వేతో రజతసంకాశశ్చపలో భీమవిక్రమః |
బుద్ధిమాన్యానరో వీరస్త్రిషు లోకేషు విశ్రుతః || 25 ||

తూర్ణం సుగ్రీవమాగమ్య పునర్గచ్ఛతి సత్వరః |
విభజన్వానలీం సేనామనీకాని ప్రహర్షయన్ || 26 ||

యః పురా గోమతీతరే రమ్యం పర్యేతి పర్వతమ్ |
నామ్నాం సంకోచనో నామ నానానగయుతో గిరిః || ౨౭ ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

26 - యుద్ధకాండ షడ్వింశః సర్గః

తత్ర రాజ్యం ప్రశాస్త్యేష కుముదో నామ యూథపః |
 యోఽసౌ శతసహస్రాణాం సహస్రం పరికర్షతి || 28 ||
 యస్య వాలా బహువ్యామా దీర్ఘా లాంగూలమాశ్రితాః |
 తామూః పీతాః సితాః శ్వేతాః ప్రకీర్ణాఘోరకర్తృణః || 29 ||
 అదీనో రోషణశ్చండః సంగ్రామమభికాంక్షతి |
 ఏషోఽప్యాశంసతే లంకాం స్వేనానీకేన మర్ధితుమ్ || 30 ||
 యస్త్యేష సింహసంకాశః కపిలో దీర్ఘలోచనః |
 నిభృతః ప్రేక్షతే లంకాం దిధక్షన్నివ చక్షుషా || 31 ||
 వింధ్యం కృష్ణగిరిం సహ్యాం పర్వతం చ సుదర్శనమ్ |
 రాజన్సతతమధ్యాస్తే రంభో నామైష యూథపః || 32 ||
 శతం శతసహస్రాణాం త్రింశచ్ఛ హరిపుంగవాః |
 యమేతే వానరాః శూరాశ్చండాశ్చండపరాక్రమాః || 33 ||
 పరివార్యానుగచ్ఛంతి లంకాం మర్ధితుమోజసా |
 యస్తు కర్ణౌ వివృణుతే జ్యంభతే చ పునః పునః || 34 ||
 న చ సంవిజతే మృత్యోర్ష చ యుద్ధాద్విధావతి |
 ప్రకంపతే చ రోషేణ తిర్యక్ష్ పునలీక్షతే || 35 ||
 పశ్యల్లాంగూలమపి చ క్షేలతే చ మహాబలః |
 మహాజవో వీతభయో రమ్యం సాల్యేయపర్వతమ్ || 36 ||
 రాజన్సతతమధ్యాస్తే శరభో నామ యూథపః |
 ఏతస్య బలినః సర్వే విహారా నామ యూథపాః || 37 ||
 రాజన్ శతసహస్రాణి చత్వారింశత్తథైవ చ |
 యస్తు మేఘ ఇవాకాశం మహానావృత్య తిష్ఠతి || 38 ||
 మధ్యే వానరవీరాణాం సురాణామివ వాసవః |
 భేలీణామివ సన్నాదో యస్యైష శ్రూయతే మహాన్ || 39 ||
 ఘోషః శాఖామృగేంద్రాణాం సంగ్రామమభికాంక్షతామ్ |
 ఏష పర్వతమధ్యాస్తే పారియాత్రమనుత్తమమ్ || 40 ||
 యుద్ధే దుష్టుసహో నిత్యం పనసో నామ యూథపః |
 ఏనం శతసహస్రాణాం శతార్థం పర్యుషాసతే || 41 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

26 - యుద్ధకాండ షడ్వింశః సర్గః

యూథపా యూథపశ్రేష్ఠం యేషాం యూథాని భాగశః |
యస్తు భీమాం ప్రవల్గంతం చమాం తిష్ఠతి శోభయన్ || 42 ||

స్థితాం తీరే సముద్రస్య ద్వితీయ ఇవ సాగరః |
ఏష దర్దరసంకాశో వినతో నామ యూథపః || 43 ||

పిబంశ్చరతి పర్ణాసాం నదినాముత్తమాం నదీమ్ |
షష్ఠిః శతసహస్రాణి బలమస్య ప్లవంగమాః || 44 ||

త్యామాహ్యాయతి యుద్ధాయ క్రోధనో నామ యూథపః |
విక్రాంతా బలవంతశ్చ యథా యూథాని భాగశః || 45 ||

యస్తు గైరికవర్ణాభం వపుః పుష్యతి వానరః |
అవమత్య సదా సర్వాన్యానరాన్శ్చలదర్శితాన్ || 46 ||

గవయో నామ తేజస్వీ త్వాం క్రోధాదభివర్తతే |
ఏనం శతసహస్రాణి సప్తతిః పర్యుషాసతే || 47 ||

ఏషైవాశంసతే లంకాం స్వేనానీకేన మర్ధితుమ్ |
ఏతే దుష్ప్రసహా ఘోరా బలినః కామరూపిణః |

యూథపా యూథపశ్రేష్ఠా యేషాం యూథాని భాగశః || 48 ||
ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే షడ్వింశః
సర్గః || 26 ||

